

Stichting Ymere
T.a.v. [REDACTED]
Jollemanhof 21
1019 GW AMSTERDAM

VERZONDEN - 2 MAART 2022

Zaaknummer : OD.360943
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Narcissenstraat 2 - 34, Lisserbroek, gemeente Haarlemmermeer

Geachte [REDACTED],

Op 20 december 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 en 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Op 21 januari 2022 heeft u op ons verzoek om informatie aanvullende gegevens toegezonden. De aanvraag heeft betrekking op de renovatie van 25 woningen gelegen aan de Narcissenstraat 2 - 34, te Lisserbroek. De werkzaamheden bestaan uit:

- Het vernieuwen van de dakpannen;
- Het isoleren van het dak;
- Schilderen van de kozijnen;
- Plaatsen van nieuw glas;
- Isoleren van de spouw.

Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Stichting Ymere, ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus (*Passer domesticus*).
- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de huismus (*Passer domesticus*).
- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 oktober 2022 tot en met 1 maart 2023. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.360943.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb en 3.8, lid 1 van de Wnb aan Stichting Ymere te Amsterdam ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten en rustplaatsen van de huismus;

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis;
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de gewone dwergvleermuis;

ten behoeve van renovatiewerkzaamheden aan bestaande woningen aan de Narcissenstraat 2 – 34, Lisserbroek te gemeente Haarlemmermeer.

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb aan Ymere géén ontheffing te verlenen van de volgende verbodsbepalingen:

- artikel 3.1, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk storen van exemplaren van de huismus.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

¹ Onder een ecologisch deskundige verstaan we een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Hij voldoet aan een of meer van deze punten:

- hij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- hij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- hij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

Algemeen

11. De werkzaamheden dienen gefaseerd uitgevoerd te worden. Overlap vanwege afrondende werkzaamheden en opstart/voorbereidende werkzaamheden bij het volgende woonblok is wel toegestaan. Zodoende dienen er aan maximaal twee woonblokken tegelijkertijd werkzaamheden uitgevoerd te worden.

Huismus

12. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3, afbeelding A, bij dit besluit zijn in juli 2021 minimaal acht tijdelijke verblijfplaatsen voor de huismus gerealiseerd.
13. De oorspronkelijke nesten van de huismus, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2, dienen minimaal zeven dagen voor de start van de renovatiewerkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden door het verwijderen van structuren (daklijsten, dakpannen, etc.) waar huismussen zich achter kunnen verschuilen en het afdichten van de openingen in de dakranden, kopgevels of andere openingen die gebruikt kunnen worden door de huismus, nadat door een deskundige is vastgesteld dat er geen huismussen meer aanwezig zijn. Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden. Er dient voorkomen te worden dat de aangetroffen soorten zich elders in de planlocatie vestigen.
14. Het ongeschikt maken van de nesten van de huismus dient globaal te worden uitgevoerd tussen 1 oktober en 28 februari en wanneer er geen vorst is, zodat dit plaatsvindt buiten de kwetsbare perioden van de huismus, zijnde:
- Broedperiode: 1 maart tot en met 30 september;
 - Periode van vorst²

Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.

15. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dient het gebouw door deskundige gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van huismussen. Van de controlerende dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controlerende(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.

De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

16. Indien er bij de controlerende nog exemplaren van de huismus worden aangetroffen, dienen er extra maatregelen ten behoeve van het ongeschikt maken genomen te worden. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controlerende blijkt dat de woningen verlaten zijn door de soorten. Indien andere soorten worden aangetroffen dan waarvoor deze ontheffing is verleend dient een aanvullende ontheffing te worden aangevraagd.
17. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 dienen de daken van de te renoveren woningen beschikbaar gemaakt te worden voor de huismus. Dit dient gerealiseerd te worden middels het plaatsen van vogelschroot op minimaal de 3de panlat.
18. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen minimaal drie maanden na de realisatie van de permanente alternatieve verblijfplaatsen functioneel te blijven. De tijdelijke verblijfplaatsen mogen niet verwijderd worden voordat door een deskundige is vastgesteld dat deze niet in gebruik is. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat zij zelfstandig zijn verlaten.
19. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de huismuskasten onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.

² Er is sprake van een vorstperiode als vijf dagen achtereenvolgend de gemiddelde temperatuur (gemeten over een etmaal) beneden het vriespunt ligt.

20. De tijdelijke en permanente verblijfplaatsen voor de huismus dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in het Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12. Zodoende dient er in de directe omgeving van de nieuwe nestplaats:
- Voldoende dekking te zijn in de vorm van hoogopgaand groen;
 - Voldoende geschikt voedsel en potentiële slaapplekken binnen 100 meter van de verblijfplaats beschikbaar te zijn;
 - Voldoende drinkwater behouden te blijven;
 - Voldoende mogelijkheid voor het nemen van stofbaden te zijn, door zandige plekken te behouden of te realiseren.

Gewone dwergvleermuis

21. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3, afbeelding B, bij dit besluit zijn in juli 2021, 16 tijdelijke verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd in de vorm van vleermuiskasten.
22. Het ongeschikt maken van de oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden **buiten** de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis voor de functie van die verblijfplaats, zijnde voor de:
- a. Paarperiode, gewone dwergvleermuis: 15 augustus tot en met 15 oktober;
 - b. Winterrustperiode: 1 november tot en met 31 maart.
- Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
23. De oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dienen minimaal zeven dagen voor de start van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden door een combinatie van het plaatsen van exclusion flaps en het creëren van tochtgaten. Tocht dient gecreëerd te worden door gaten te maken in de muren, de hoeken van de panden te verwijderen of door het handmatig verwijderen van dakranden/boeiboorden. Het ongeschikt maken dient in aanwezigheid van een deskundige plaats te vinden.
24. Na het ongeschikt maken, maar vóór de uitvoering van andere werkzaamheden, dient het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van vleermuizen. De controlerende dient plaats te vinden door een deskundige met behulp van een batdetector.
25. De controlerende dient plaats te vinden binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis, welke globaal loopt van april tot en met oktober. Afhankelijk van de temperatuur en de periode dient de controlerende in de ochtend of in de avond te worden uitgevoerd, zoals hieronder aangegeven:
- In de kraamperiode: ochtend
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur <10° Celsius: avond
 - Buiten kraamperiode en ochtendtemperatuur >10° Celsius: ochtend of avond
- De kraamperiode loopt globaal van 15 mei tot en met 15 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van het moment van de controlerende dient door een deskundige te worden bepaald.
26. Maximaal twee dagen voorafgaande aan de werkzaamheden dienen de maatregelen, zoals genoemd in voorschrift 22, ten behoeve van het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen gecontroleerd te worden. Indien de maatregelen niet meer functioneel zijn, kan de aanwezigheid van vleermuizen niet worden uitgesloten. Er dienen dan extra maatregelen genomen te worden om de gebouwen ongeschikt te maken en de controlerende in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis dient te worden herhaald. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controlerende blijkt dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.
27. Van de controlerendes dient verslaglegging plaats te vinden. In deze rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
- Datum, tijdstip en locatie van controlerende(s);
 - Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het plangebied;
 - Namen van de betrokken deskundigen;
 - Klimatologische omstandigheden.
- De rapportage dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
28. Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit dienen minimaal 16 permanente inbouwkasten voor de gewone dwergvleermuis gerealiseerd te worden.
29. De tijdelijke verblijfplaatsen dienen jaarlijks door een deskundige gecontroleerd te worden. Indien er gebreken zijn, dienen de kasten onderhouden of vervangen te worden. Hierbij dient voorkomen te worden dat soorten worden verwond of verstoord.

30. De ontheffinghouder dient de alternatieve tijdelijke verblijven minimaal één actief seizoen gelijktijdig met de alternatieve permanente kasten te laten hangen.
31. Voorafgaande aan het verwijderen van de tijdelijke verblijfplaatsen dient een deskundige te controleren of de verblijfplaatsen verlaten zijn. Indien de verblijfplaatsen in gebruik zijn, dienen deze te blijven hangen totdat deze zelfstandig zijn verlaten.
32. De tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen te voldoen aan de vereisten zoals gesteld in de Kennisdocumenten: Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, Versie 1.0, juli 2017, van BIJ12. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te worden.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode van 1 oktober 2022 tot en met 1 maart 2023.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- B. Onderwerp aanvraag**
- C. Wettelijk kader**
- D. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- E. Slotoverwegingen**
- F. Procedure en samenhangende besluiten**
- G. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Het project betreft renovatiewerkzaamheden voor vijf woonblokken aan de Narcissenlaan 2 – 34 te Lissebroek, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit. De renovatiewerkzaamheden bestaan uit het vernieuwen van de dakpannen, het isoleren van het dak, het schilderen van de kozijnen, het plaatsen van nieuw glas en het isoleren van de spouw.

Binnen het plangebied zijn vier nestplaatsen van de huismus en vier verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aangetoond, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gewone dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van tijdelijke en permanente alternatieve nest- en verblijfplaatsen in de directe omgeving van de te renoveren woningen op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 en 4 bij dit besluit. Alsook het voorafgaand ongeschikt maken van de nesten en woningen buiten de meest kwetsbare periode van de huismus, maar binnen het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Vogelrichtlijn

De huismus is een beschermde vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. De richtlijn ziet op de bescherming van individuele vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.1, lid 1);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1, lid 2);
- eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1, lid 3);
- opzettelijk te storen (artikel 3.1, lid 4).

Het verbod, bedoeld in artikel 3.1, vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of

krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 3.1, tweede lid van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb.

Nesten van huismus vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd.

Soorten van de Habitatrichtlijn

De gewone dwergvleermuis is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van

groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

De werkzaamheden aan de woningen zijn locatie gebonden doordat het gaat om onderhoud en de verduurzaming van de bestaande woningen. Een andere locatie is derhalve niet door u als alternatief beoordeeld.

Het niet uit voeren van de werkzaamheden wordt door u niet als alternatief gezien omdat woningcorporaties verplicht zijn hun woningvoorraad te verduurzamen. In de huidige staat zijn de daken onvoldoende geïsoleerd en voldoen de dakpannen niet meer aan de hedendaagse eisen. De dakpannen zijn aan het einde van hun levensduur en moeten vervangen worden. De staat van de woningen zal door het niet uitvoeren van de werkzaamheden achteruit gaan, wat zal leiden tot achterstallig onderhoud en hoge kosten. Sloop en nieuwbouw is door u overwogen, maar niet nodig bevonden om de gewenste doelstellingen te behalen. Daarnaast is sloop en nieuwbouw niet gewenst, omdat de effecten hiervan een grotere impact zullen hebben op de beschermde soorten dan de nu gekozen oplossing.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van de belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, voor zover het de huismus betreft;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, voor zover het de gewone dwergvleermuis betreft.

In verband met het klimaatakkoord van Parijs dienen woningcorporaties de woningvoorraad te verduurzamen en daarmee de opwarming van de aarde onder de twee graden Celsius te houden ten opzichte van het pre-industriële tijdperk. Ten opzichte van 1990 moet de uitstoot van broeikasgassen voor 2030 in Nederland met 49% zijn gedaald. In 2050 dienen woningcorporaties hun woningvoorraad energieneutraal te hebben. Om aan deze eisen te voldoen dienen de woningen geïsoleerd te worden om zo de CO₂-uitstoot te verminderen. Vooral woningen voor de sociale huur voldoen over het algemeen niet aan deze eisen. Na afronding van de door u voorgenomen werkzaamheden voldoen de woningen naar uw zeggen minimaal aan energielabel B en worden ze geschikt gemaakt voor een energietransitie. De woningen blijven hiermee behouden, beschikbaar voor huurders met een kleine beurs en zullen bijdragen aan de afspraken die zijn gemaakt om klimaatverandering tegen te gaan. Zodoende kan er naar uw oordeel bespaard worden op het verbruik van energie waarmee het gebruik van fossiele brandstoffen vermindert. Een afname in het verbruik aan fossiele brandstoffen betekent eveneens een afname van emissies van schadelijke stoffen en levert ook een bijdrage aan een betere luchtkwaliteit, en daarmee de volksgezondheid.

Tevens dienen de woningen te voldoen aan een veilig en gezond binnenklimaat. Slechte isolatie kan zorgen voor vochtproblemen en schimmels binnenshuis. Een vochtig binnenklimaat kan negatieve effecten hebben op de gezondheid. Door de woningen te verduurzamen, door middel van isoleren, zal er een positieve bijdrage worden geleverd aan de (volks)gezondheid van de bewoners.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Huismus

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is door Sovon als matig ongunstig beoordeeld³. De provinciale trend in Noord-Holland laat een sterke afname in de periode 1990-2016 zien, maar een matige toename in de periode 2007-2016⁴. Uit de verspreidingsgegevens van Sovon blijkt dat de huismus ook in de omgeving van het plangebied vrij algemeen voorkomt³. Binnen het plangebied zijn vier nesten van de huismus aangetroffen, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Deze zullen door de werkzaamheden verloren gaan.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in Nederland en in de provincie Noord-Holland een algemeen voorkomende vleermuissoort. De soort wordt vrijwel overal aangetroffen. De landelijke staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis is als gunstig beoordeeld, waarbij zowel het verspreidingsgebied, de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als gunstig is beoordeeld⁵. Binnen het plangebied zijn twee zomerverblijfplaatsen, een paarverblijfplaats en een locatie die zowel als zomer- en paarverblijfplaats wordt gebruikt aangetroffen, zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Deze verblijfplaatsen zullen door de werkzaamheden verloren gaan.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan P21293 Complex 112718 Narcissenstraat 2-34, Lisserbroek' van 7 december 2021.

U geeft aan dat de werkzaamheden gefaseerd (per woonblok) uitgevoerd zullen worden. U bent voornemens om in het najaar van 2022 te starten met het eerste woonblok. Het laatste woonblok zal naar verwachting, in Q1 van 2023 afgerond worden. Voor een nadere specificatie van de fasering zie bijlage 5 bij dit besluit.

Huisumus

U geeft aan dat de woningen ongeschikt gemaakt zullen worden voor de huismus buiten het broedseizoen en periodes van vorst. U geeft aan ongeschikt te maken door het plaatsen van antimussenrol/gootborstel in de dakgoot van alle woningen binnen het plangebied. Van te voren zal er een inspectie plaats vinden om zeker te stellen dat er zich geen huismussen onder de dakpannen begeven.

Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit, zijn in juli 2021 acht tijdelijke huismuskasten gerealiseerd voor de huismus. De daken worden ter permanente compensatie geschikt gemaakt voor de huismus in de vorm van vogelschroot, op minimaal de derde panlat, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit. In de ruimte die beschikbaar wordt gesteld voor de huismus wordt ook gripgaas geplaatst, dit om de huismus meer grip te geven en om schade aan de dakplaten te voorkomen.

Gewone dwergvleermuis

U geeft aan dat de woningen ongeschikt gemaakt zullen worden voor de gewone dwergvleermuis aan het einde van de paarperiode, in de periode tussen 15 oktober en begin november. In deze periode zijn de vleermuizen het meest flexibel en mobiel en omdat de vorst nog niet is ingetreden, zijn de vleermuizen nog niet in winterslaap. U geeft aan de verblijfplaatsen ongeschikt te maken door het creëren van tochtgaten en op plaatsen waar dit niet toereikend is, zal dit gecombineerd worden met exclusion flaps.

Op de locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit zijn in juli 2021, 16 tijdelijke vleermuiskasten gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis. Ter permanente compensatie worden er tevens minimaal 16 inbouwkasten gerealiseerd in de te renoveren woonblokken, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 4 bij dit besluit.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort en afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

³ <https://www.sovon.nl/nl/soort/15910>

⁴ Broedvogeltrends, Netwerk Ecologische Monitoring, Sovon. Provincies & CBS.
Bron: <https://www.sovon.nl/nl/content/broedvogeltrends>

⁵ Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrichtlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1604-svi-nederland>

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten

Wij willen u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van de laatvlieger en de kauw in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Wij willen u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Weigering verstoring:

Op grond van artikel 3.1, lid 4 van de Wnb is het verboden de huismus opzettelijk te storen. Vervolgens bepaalt artikel 3.1, lid 5 van de Wnb dat het verbod bedoeld in het vierde lid niet van toepassing is indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoorten.

Op basis van de door u ingediende aanvraag en de daarbij behorende gegevens achten wij voldoende aangetoond dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de huismus. Dit betekent dat het verbod van artikel 3.1, lid 4 van de Wnb niet wordt overtreden. Om deze reden weigeren wij uw aanvraag voor een ontheffing voor het opzettelijk storen van de huismus.

E. Procedure en samenhangende besluiten

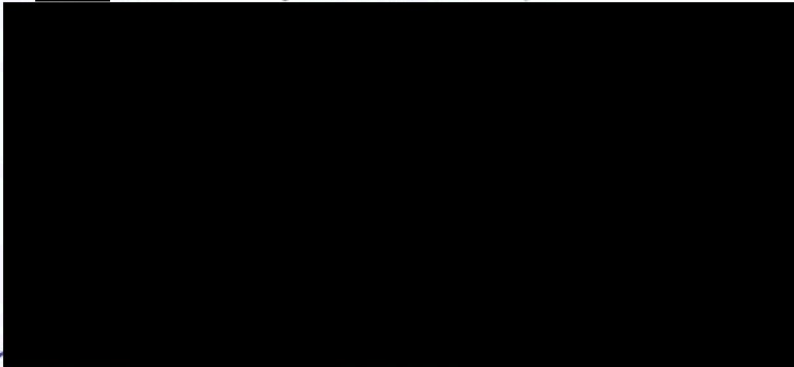
De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via [REDACTED] of [REDACTED]@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Bijlage(n):

- Bijlage 1: Locatie plangebied
- Bijlage 2: Aangetroffen nesten en verblijfplaatsen
- Bijlage 3: Locaties tijdelijke kasten
- Bijlage 4: Voorgenomen locaties permanente broedgelegenheid huismus en inbouwkasten
- Bijlage 5: Fasering van de werkzaamheden

Kopie aan:

- Afdeling Toezicht en Handhaving ODNHN
- Smit Groenadvies

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

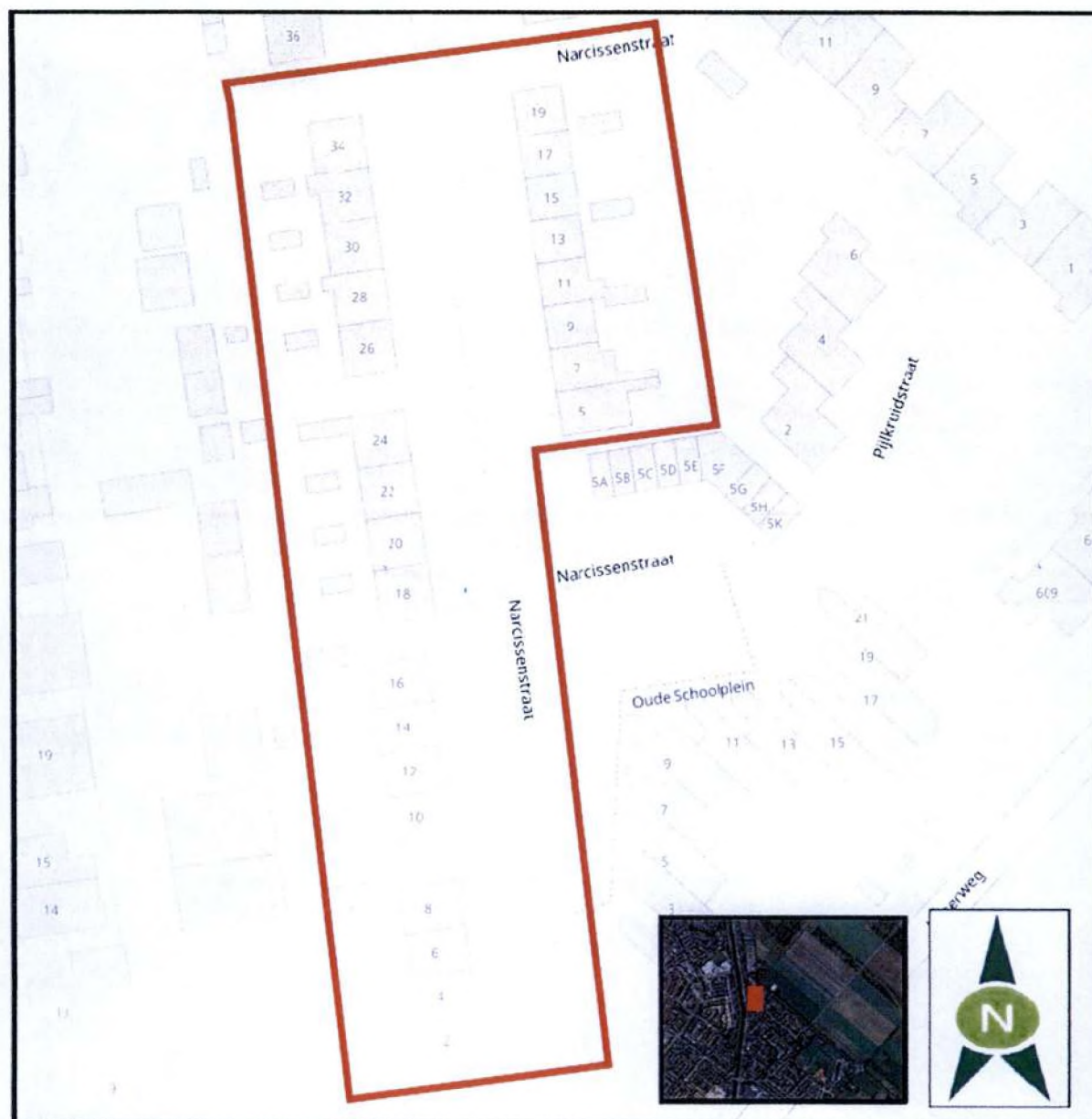
- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

U kunt ook digitaal een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland. Kijkt u daarvoor op: https://www.noord-holland.nl/Loket/Bezwaar_en_klachten. Voor het indienen van een digitaal bezwaarschrift moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD).

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

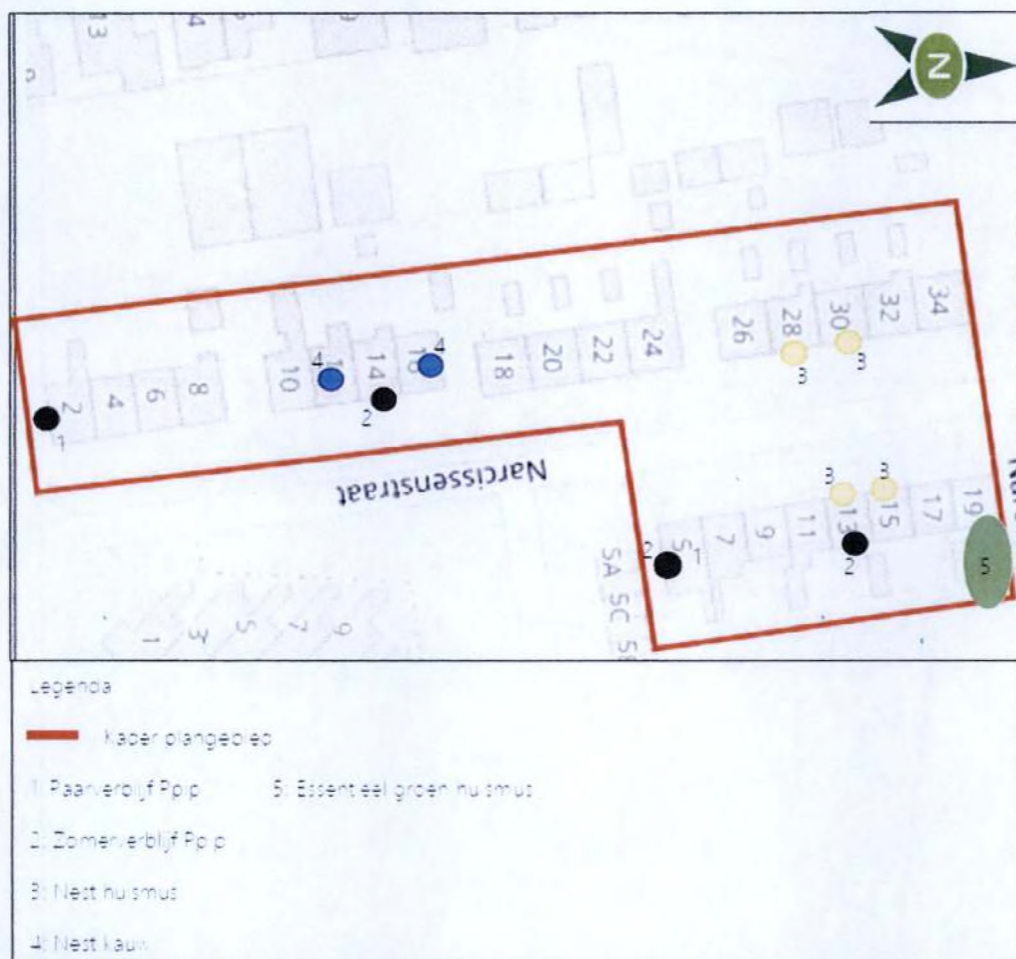
De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

Bijlage 1: Locatie plangebied

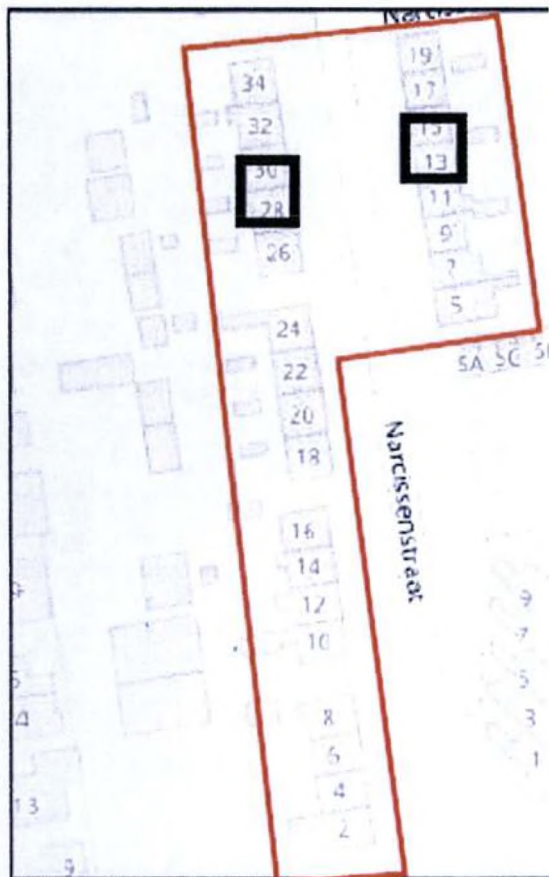
A. Planlocatie

Bijlage 2: Aangetroffen nesten en verblijfplaatsen

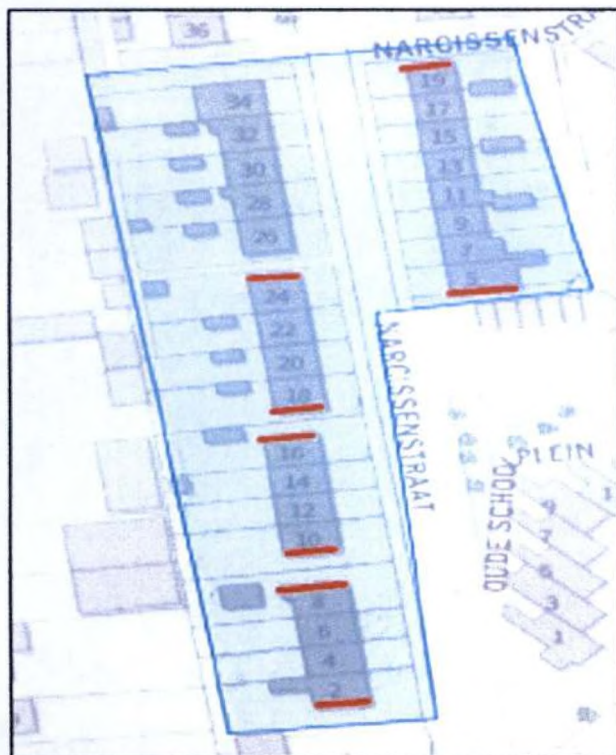

A. Aangetroffen nesten en verblijfplaatsen

Bijlage 3: Locaties tijdelijke kasten

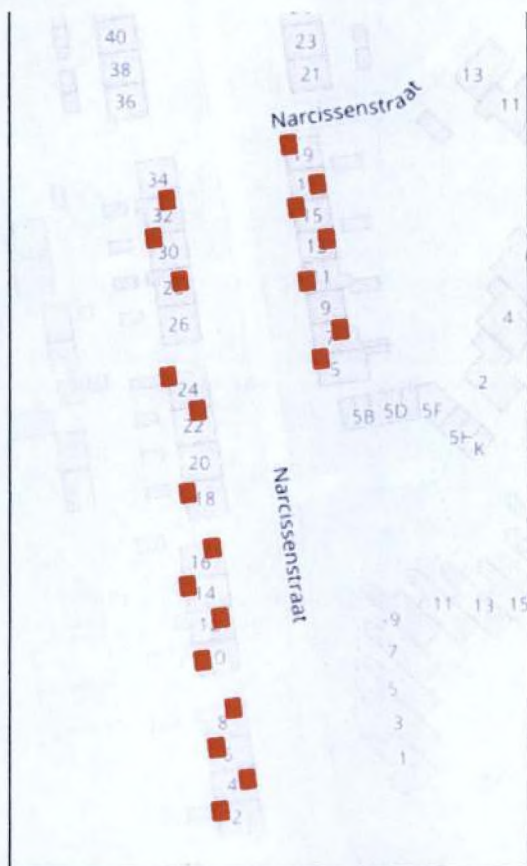

A. Overzicht locaties tijdelijke huismuskasten. De acht tijdelijke kasten zijn verdeeld over de vier woningen.

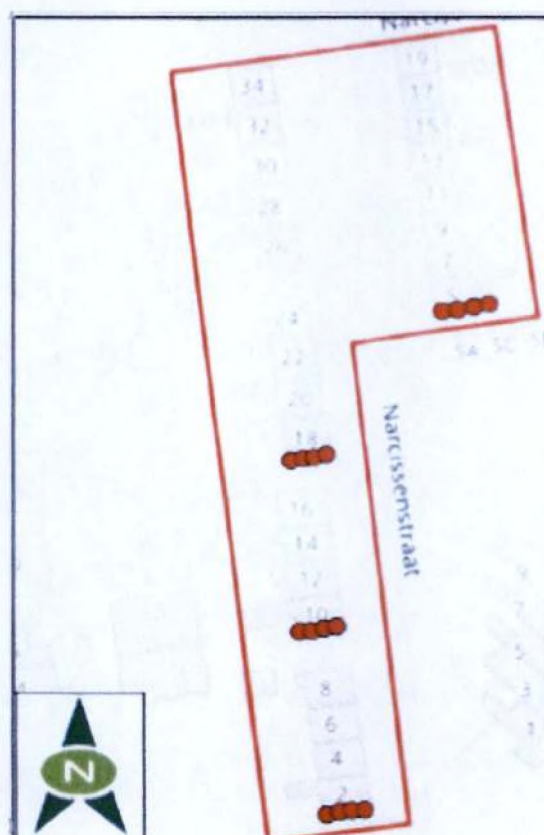

B. Overzicht locaties van tijdelijke vleermuiskasten

Bijlage 4: Voorgenomen locaties permanente broedgelegenheid huismus en inbouwkasten

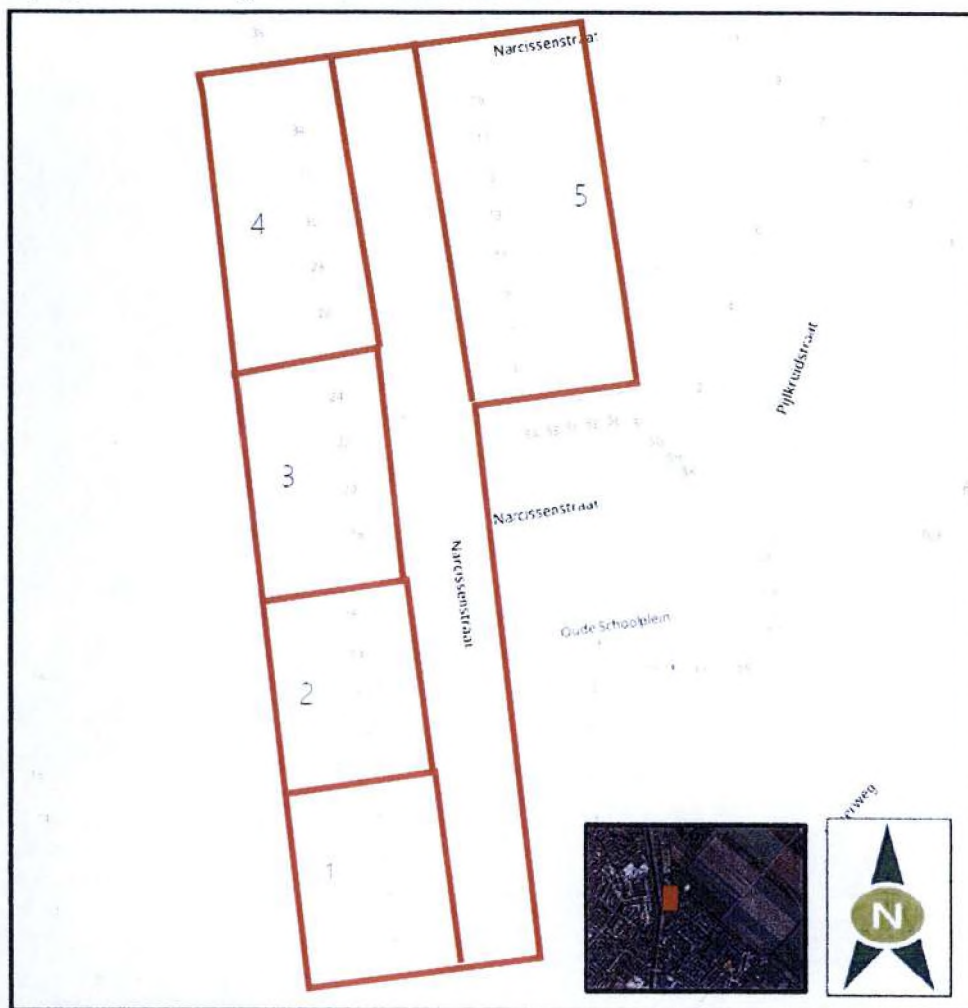

A. Permanente broedgelegenheid in de vorm van vogelschroot (per rood blok = 1 meter dakrand met vogelschroot op minimaal de derde panlat)

B. Locaties permanente inbouwkasten t.b.v. de gewone dwergvleermuis

Bijlage 5. Fasering van de werkzaamheden

A. Verschillende woonblokken

5.1 Planning

Wanneer?	Waar?	Werkzaamheden
november 2011 – december 2011 geleend ingeënt tot 6 maanden	Zone 6 (afgedekt) figuur 3	rooieren, aermulieren ontgraven, ophoofden, mulen, etc.
augustus 2012	Blokken 1, 3, 4 en 5 figuur 3	6 maanden geleend ingeënt tot 6 maanden ontgraving, aermulieren
9 oktober 2012	Blokken 1, 3 en 5 figuur 3	ingeënt tot 12 maanden aermulieren ingeënt tot 12 maanden ophoofden, etc.
vanaf 9 oktober 2012	Blok 1 figuur 3	Start werkzaamheden
vanaf 9 november 2012	Blok 3 figuur 3	Start werkzaamheden
vanaf 9 december 2012 van eerder	Blok 5 figuur 3	Start werkzaamheden
vanaf 9 januari 2013	Blok 4 figuur 3	Start werkzaamheden
vanaf 9 februari 2013	Blok 3 figuur 3	Start werkzaamheden
maart 2013	Blok 1, 2, 3, 4 en 5 figuur 3	Alle werkzaamheden zijn afgerond

B. Fasering van de werkzaamheden